

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Безпека життєдіяльності та охорона праці

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна, заочна

Освітній ступень: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітня програма: Середня освіта: біологія та здоров'я людини

Рік навчання: 4

Семестр: 7

Кількість кредитів (годин): денна 3 (90 год.: 18 – лекції; 18 – практичні; 54 – самостійна робота);

заочна 3 (90 год.: 4 – лекції; 4 – практичні; 82 – самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle

2. Інформація про викладача

ПІБ: Букатова Оксана Михайлівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: кафедра технологічної освіти та природничих наук

Робочий e-mail: bukatovaoksana@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 15:00 – 16:00

3. Опис та мета дисципліни

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та охорона праці» покликана сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння та навички щодо поведінки в сучасному навколишньому природному та виробничому середовищі, а також підготувати компетентних фахівців із забезпечення безпеки в повсякденному житті, в екстремальних і надзвичайних ситуаціях.

Знання та навички, одержані та засвоєні здобувачами ос «бакалавр» освітньої програми «Середня освіта: біологія та здоров'я людини» у процесі вивчення курсу «Безпека життєдіяльності та охорона праці» будуть використані при вивченні низки дисциплін професійно-орієнтованого циклу знань, у процесах курсових досліджень, а також в наступній професійній діяльності.

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен набути такі результати навчання:

1. *Знання* наукових та культурних досягнень світової цивілізації, виявлення громадянської позиції щодо територіальної цілісності та демократичного устрою України; розуміння трансдисциплінарності сучасного наукового знання.

2. *Уміння* застосовувати інтегровані науково-природничі знання у життєвих і професійних ситуаціях, творчого впровадження набутого досвіду для збереження

власного здоров'я та здоров'язбереження соціуму; застосовувати знання сучасних теоретичних основ з безпеки життєдіяльності та охорони праці, орієнтуватися в основних нормативно-правових актах в області забезпечення безпеки в закладах освіти; забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних вимог з метою створення інноваційного здоров'язберігаючого освітнього середовища, як домінуючий аспект діяльності закладу освіти; уміти ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ, прогнозувати можливість і наслідки їх впливу на організм людини, а також в межах своїх повноважень приймати відповідні рішення щодо безпеки.

3. *Комунікація*: організовує та здійснює навчально-виховний процес, забезпечує виконання нормативних актів освітньої діяльності, розробляє й удосконалює зміст і методичне забезпечення навчання біології; здатність працювати в команді та автономно, ефективно комунікувати у полікультурному та трансграничному просторі; володіє інформаційно-комунікаційними технологіями навчання і застосовує їх у навчальному процесі з біології; самостійно вивчає нові питання безпеки та охорони праці під час практичних та лабораторних робіт на уроках біології; застосовувати валеологічні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини, надавати консультаційну допомогу у розв'язанні проблемних питань здорового способу життя, застосовувати знання про сучасні досягнення в галузі дисциплін оздоровчого спрямування.

4. *Автономність та відповідальність*; відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчальному процесі та позааудиторній діяльності; усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, спрямованість мотивації до здійснення професійної діяльності; здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетентності.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та завдання безпеки життєдіяльності. 2. Аксиоми науки про безпеку життєдіяльності. 3. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Леськів Г.З., та Ін.: Верескля М.Р., Видавництво: ЛьвДУВС, Львів, 2018.457с. 2. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник. В. В. Зацарний [та ін.] ; Міжнародний університет фінансів.Київ : Основа, 2016. 204 с. 3. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навчальний посібник / Д. В. Зеркалов ; Міжнародний університет фінансів. Київ: Основа, 2016. - 267 с. 4. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності: словник-довідник: навчальний посібник. Нац. технічний ун-т України "КП".К. : Основа, 2011. – 168 с. 5. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та завдання безпеки життєдіяльності. 2. Аксиоми науки про безпеку життєдіяльності. 3. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. 	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть, в чому полягає парадигма людського розвитку. 2. Проаналізуйте суб'єкт та об'єкт в системі "людина – життєве середовище" та з'ясуйте в чому полягає складність даної системи. 	

Тема № 2. Джерела небезпеки та їх класифікація.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види небезпек. 2. Об'єкти підвищеної небезпеки. 3. Ризик як кількісна оцінка небезпек. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Леськів Г.З., та Ін.: Верескля М.Р., Видавництво: ЛьвДУВС, Львів, 2018.457с. 2. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник. В. В. Зацарний [та ін.] ; Міжнародний університет фінансів.Київ : Основа, 2016. 204 с. 3. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навчальний посібник / Д. В. Зеркалов ; Міжнародний університет фінансів. Київ: Основа, 2016. - 267 с. 4. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності: словник-довідник: навчальний посібник. Нац. технічний ун-т України "КПІ".К. : Основа, 2011. – 168 с. 5. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види небезпек. 2. Об'єкти підвищеної небезпеки. 3. Ризик як кількісна оцінка небезпек. 	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте основні таксономії небезпек 2. Складіть схему: «Класифікація вражаючих факторів за їх походженням» 3. Поясніть, чим реальна небезпека відрізняється від потенційної. Проаналізуйте умови перетворення потенційної небезпеки в реальну. 	

Тема № 3: Правове забезпечення та організаційно функціональна структура захисту населення у надзвичайних ситуаціях.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття надзвичайної ситуації. 2. Теорія катастроф. 3. Класифікація надзвичайних ситуацій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Леськів Г.З., та Ін.: Верескля М.Р., Видавництво: ЛьвДУВС, Львів, 2018.457с. 2. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник. В. В. Зацарний [та ін.] ; Міжнародний університет фінансів.Київ : Основа, 2016. 204 с. 3. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навчальний посібник / Д. В. Зеркалов ; Міжнародний університет фінансів. Київ: Основа, 2016. - 267 с. 4. Зеркалов, Д. В. Безпека життєдіяльності: словник-довідник: навчальний посібник. Нац. технічний ун-т України "КПІ".К. : Основа, 2011. – 168 с. 5. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, поведінка та дії в цих умовах. 2. Оперативне управління за умов надзвичайної ситуації. 3. Організація ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. 4. Карантинні та інші санітарно-протиепідемічні заходи. 5. Організація життєзабезпечення населення. 	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прокласифікуйте надзвичайні ситуації 2. Перелічити основні заходи життєзабезпечення 	

Тема № 4: Правові та організаційні основи охорони праці

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття праці та охорони праці. 2. Професійні захворювання, травми та нещасні випадки на виробництві. 3. Основні законодавчі та нормативні акти про охорону праці. 4. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. 5. Основні положення загальнообов'язкового державного соціального страхування в контексті охорони праці. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні: навч. посіб. К.: Дакор, 2019. - 508 с. 2. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с. 3. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право, 2019. - 456 с. 4. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с. 5. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с. 6. Іншин М.І., Костюк В.Л. Трудове право України: підручник К.: ЦУЛ, 2020. - 472 с. 7. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. - 430 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття праці та охорони праці. 2. Професійні захворювання, травми та нещасні випадки на виробництві. 3. Основні законодавчі та нормативні акти про охорону праці. 4. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. 5. Основні положення загальнообов'язкового державного соціального страхування в контексті охорони праці. 	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитись із Законом України "Про охорону праці" та визначити як відбувається: - соціальний захист потерпілих на виробництві. 	

Тема № 5: Управління охороною праці.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Органи державного управління охороною праці в Україні. 2. Система управління охороною праці. 3. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. 4. Служба охорони праці на підприємстві. 5. Навчання, інструктажі та стажування з питань охорони праці. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні: навч. посіб. К.: Дакор, 2019. - 508 с. 2. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с. 3. Яковлев О. А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право,

<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Органи державного управління охороною праці в Україні. 2. Система управління охороною праці. 3. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. 4. Служба охорони праці на підприємстві. 5. Навчання, інструктажі та стажування з питань охорони праці. 	<p>2019. - 456 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с. 5. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Ознайомитись із Законом України "Про охорону праці" та визначити як відбувається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охорона праці жінок. - охорона праці неповнолітніх. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Іншин М.І., Костюк В.Л. Трудове право України: підручник К.: ЦУЛ, 2020. - 472 с. 7. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. - 430 с.

Тема № 6: . Основи гігієни праці та виробничої безпеки.

<p>Перелік питань, що виносяться на обговорення</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та визначення фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. 2. Гігієнічна класифікація праці. 3. Повітря робочої зони. 4. Освітлення виробничих приміщень. 5. Вібрація. 6. Шум, ультразвук та інфразвук. 7. Загальні вимоги безпеки. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зеркалов Д.В. Охорона праці. навч. посібник. К.: «Основа». 2015. 348 с. 2. Зеркалов Д.В. Безпека професійної діяльності. Монографія. К.: Основа, 2014. 1082 с. 3. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: навчальний посібник. К.: Основа, 2011. 551 с. 4. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та визначення фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. 2. Гігієнічна класифікація праці. 3. Повітря робочої зони. 4. Освітлення виробничих приміщень. 5. Вібрація. 6. Шум, ультразвук та інфразвук. 7. Загальні вимоги безпеки. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с. 6. Іншин М.І., Костюк В.Л. Трудове право України: підручник К.: ЦУЛ, 2020. - 472 с. 7. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. - 430 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть що покладено в основу нормування параметрів мікроклімату 2. Поясніть негативний вплив шуму на організм людини. 	

Тема № 7: Основи електробезпеки.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Дія електричного струму на організм людини. 2. Класифікація методів безпечної експлуатації електроустановок. 3. Електрозахисні засоби (ЕЗЗ). 4. Організаційні заходи безпеки під час виконання робіт в електроустановках.	1. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с. 2. Керб Л. П. Охорона праці: Навч. метод. посібник для самостійного вивчення. – К.: КНЕУ, 2001. – 252 с. 3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с. 4. Купчик М. П., Гандзюк М. П., Степанець І. Ф. та ін. Охорона праці. – К.: Основа, 2000. – 416 с. 5. Охорона праці: Підручник. / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В Зацарний та інш. – К.: Основа, 2003. – 472 с. 6. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.
Практичне заняття (2 год.): 1. Дія електричного струму на організм людини. 2. Класифікація методів безпечної експлуатації електроустановок. 3. Електрозахисні засоби (ЕЗЗ). 4. Організаційні заходи безпеки під час виконання робіт в електроустановках.	
Завдання для самостійної роботи: 1. Складіть таблицю: «Небезпечні дії електричного струму на людину» 2. Складіть таблицю «Загальні та місцеві електротравми»	

Тема № 8: Основи пожежної безпеки

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Основні нормативні документи, що регламентують вимоги щодо пожежної безпеки. 2. Основні поняття та визначення пожежної безпеки. 3. Причини пожеж. 4. Системи пожежного захисту. 5. Система організаційно-технічних заходів з пожежної безпеки. 6. Державний пожежний нагляд. 7. Пожежна охорона: державна, відомча, сільська, добровільна.	1. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с. 2. Керб Л. П. Охорона праці: Навч. метод. посібник для самостійного вивчення. – К.: КНЕУ, 2001. – 252 с. 3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с. 4. Купчик М. П., Гандзюк М. П., Степанець І. Ф. та ін. Охорона праці. – К.: Основа, 2000. – 416 с. 5. Охорона праці: Підручник. / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В Зацарний та інш. – К.: Основа, 2003. – 472 с. 6. Катренко Л.А., Пітсун І.П. Охорона праці в галузі освіти: Навчальний посібник, 2-ге вид., доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 205. - 304 с. 7. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та
Практичне заняття (2 год.): 1. Основні нормативні документи, що регламентують вимоги щодо пожежної безпеки. 2. Основні поняття та визначення пожежної безпеки. 3. Причини пожеж. 4. Системи пожежного захисту. 5. Система організаційно-технічних	

<p>заходів з пожежної безпеки.</p> <p>6. Державний пожежний нагляд.</p> <p>7. Пожежна охорона: державна, відомча, сільська, добровільна.</p>	<p>охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.</p> <p>8. Говорун Сергій Васильович. Державне управління у сфері пожежної безпеки в Україні: аспекти інституційного розвитку : дис. к.держ.упр.: 25.00.01. Львів, 2019. 279 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Скласти таблицю: Види вогнегасників, відповідно до виду пожежі.</p>	

Тема № 9: Невідкладна допомога при нещасних випадках.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Допомога при пошкодженнях.</p> <p>2. Кровотеча та перша допомога при кровотечах.</p> <p>3. Долікарська реанімація.</p> <p>4. Травми: наслідки і профілактика.</p> <p>5. Утоплення, принципи долікарської допомоги.</p> <p>6. Долікарська допомога при ураженні електричним струмом.</p> <p>7. Допомога при отруєнні хімічними речовинами.</p>	<p>1. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с.</p> <p>3. Охорона праці: Підручник. / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та інш. – К.: Основа, 2003. – 472 с.</p> <p>4. Катренко Л.А., Пітсун І.П. Охорона праці в галузі освіти: Навчальний посібник, 2-ге вид., доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 205. - 304 с.</p> <p>5. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелех Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.</p> <p>6. Говорун Сергій Васильович. Державне управління у сфері пожежної безпеки в Україні: аспекти інституційного розвитку : дис. к.держ.упр.: 25.00.01. Львів, 2019. 279 с.</p> <p>7. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.</p> <p>8. Керб Л. П. Охорона праці: Навч. метод. посібник для самостійного вивчення. – К.: КНЕУ, 2001. – 252 с.</p>
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <p>1. Допомога при пошкодженнях.</p> <p>2. Кровотеча та перша допомога при кровотечах.</p> <p>3. Долікарська реанімація.</p> <p>4. Травми: наслідки і профілактика.</p> <p>5. Утоплення, принципи долікарської допомоги.</p> <p>6. Долікарська допомога при ураженні електричним струмом.</p> <p>7. Допомога при отруєнні хімічними речовинами.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. скласти таблицю-схему: Травми: різновиди та надання першої допомоги</p>	

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин отримує за кожне пропущене заняття

0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи або підсумкового контролю є підставою для дострокового припинення складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у формі тестування та включає 30 тестових завдань різної складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Система організаційних і технічних заходів і засобів, що запобігають впливу небезпечних виробничих факторів на працівників - це

- а. гігієна праці
- б. техніка безпеки
- в. виробнича санітарія
- г. охорона праці

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою.

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51 - 100	зараховано
1 - 50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу за ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Максимальна кількість балів за виконання будь-якого з видів індивідуальних завдань складає 5 балів.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Для студентів освітнього ступеня «бакалавр» з дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» передбачено індивідуальні завдання навчально-дослідного характеру, а саме написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Тематика рефератів:

1. Концепція ООН "Про сталий людський розвиток".
2. Діяльність ООН — основа міжнародної безпеки і безпеки особи.
3. Криміногенні ситуації та найбільш характерні випадки їх прояву в Україні.
4. Психологія спілкування в конфліктних ситуаціях кримінального характеру.
5. Безпека в натовпі.
6. Забезпечення особистої фізичної безпеки.
7. Стан та динаміка розвитку проявів тероризму.
8. Стратегія захисту від тероризму.
9. Індивідуальні та колективні дії під час терористичних актів.
10. Охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів.
11. Кабінети промислової безпеки та охорони праці.
12. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.
13. Охорона праці користувачів персональних комп'ютерів.
14. Історія розвитку «Безпеки життєдіяльності» як науки.
15. Медична аптечка.
16. Використання підручних матеріалів при наданні першої медичної допомоги.
17. Перша медична допомога при зовнішніх та внутрішній кровотечах.
18. Види отруєнь. Перша медична при отруєннях.
19. Перша медична допомога при переломах та вивихах.
20. Види опіків. Перша медична допомога при опіках.
21. Перша медична допомога при електротравмах.
22. Перша медична допомога при обмороженнях та переохолодженнях.
23. Перша медична допомога при серцевому нападі.
24. Перша медична допомога при задусі, судомах, непритомності.
25. Проведення реанімаційних заходів при наданні першої медичної допомоги.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться в тестовій письмовій формі, і складається з 30 тестових завдань різної складності. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 30 балів (1 бал за правильну відповідь 1 тестового завдання).

Викладач

(підпис)

Букатова О.М.
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри технологічної освіти та природничих наук
протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Федорова О.В.
(підпис)